

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Landstinget. № 51.

Tolvte Session.

31te Møde.

Lovsdagen den 24de Novbr. Kl. 1.

(Fortsat.)

Ordføreren: Det er altsaa nærmest Lovudkastets § 2, som jeg skal omtale, og det vil af Betænkningen sees, at Udvalget er fuldstændig gaaet ind paa den deri udtalte Tanke, som gaaer ud paa, at naar Fæstet ophører ved Dødsfald og, efter hvad der nu allerede er vedtaget, ophører derved, at den ved Stedet sidende Enke gifter sig, skal der betales saa mange Tredivebelø af den i sin Tid erlagte Indfæstningssum, som der mangler Nar i, at Fæstet har været i 30 Nar. Denne Tanke er Udvalget fuldstændig gaaet ind paa; det har ikke været blindt for de Indvendinger, som herimod kunde frembyde sig; men jeg troer, at det juridisk kan forsvares, idet det kun kommer til Livværelse paa fremtidige Fæstecontracter, og det saaledes staaer i Godseierens Magt at betinge sig, om jeg saa maa sige, en Assurance for den yderligere Risiko, han paatager sig, og naar det kan juridisk forsvares, kan det ikke nægtes, at der taler en høj Grad af Billighed derfor, da det er en af de mest stødende Bestemmelser ved Livsfæstet, især da Indfæstningen har faaet en saa stor Overvægt i Contracten, at det bliver en Capital, der hazarderes, idet den endogsaa kan fortabes efter saa Naars Forløb, hvorimod den vedkommende Fæsters Mening er, at han vil have erhvervet sig en Forsørgelse for den almindelige Levetid. Fleertallet har imidlertid troet, at det ikke var

rigtigt at betegne det som en Erstatning, thi en Erstatning forudsætter altid en forpligtende Grund; og det kan aabenbart ikke tilregnes Godseieren som Noget; hvoraf en Erstatningspligt for ham kunde flyde, at Fæsteren dør tidligere, end det er rimeligt efter den almindelige Gjennemsnitsberegning. Skal det bringes ind under en sædvanlig Begrebsbestemmelse, maa det kaldes en Tilbagebetaling af erlagt Indfæstning, saa at Indfæstningen betragtes som Forudbetaling for et saa stort Antal Nar, som ansees for den sædvanlige Fæstetid, og altsaa Tilbagebetalingen erlægges for de Nar, der ikke komme Fæsteren til Gode. Et Mindretal af Udvalget har meent, at det isaafald vilde være consequent, at hvis Fæsteren levede udover 30 Nar, maatte der betales en tilsvarende Tillægsafgift, og det vil være iøjensfaldende, at det ikke vilde være vanskeligt fra et blot logisk Standpunkt at forsvare dette. Men ligesom man ved hele dette Spørgsmaal blot staaer paa Billighedens Standpunkt, troer jeg, at det vil være indlysende og vil ikke af de to værende Medlemmer benægtes, at dette Resultat ikke er billigt; thi Forhøielsen af Indfæstningen vil netop falde paa Fæsteren paa en Tid, da han i en fremrykket Alder ikke vil være istand til at bære den, og dette synes altsaa at være en Ubillighed. At det skulde være logisk nødvendigt, kan ikke paastaas, naar det først er givet, at det indtræder for de tilkommende Fæstecontracter, idet saa Chancerne for og imod kunne tages i Betragtning ved Afgiftens Fastsættelse. Jeg skal kun bemærke, at jeg forudsætter, at det vil ikke indtræde som et Moment i en saadan Beregning; thi den foretages efter